

«ԵՐԵՎԱՆ ԼԵՈՅԻ ԱՆՎԱՆ Հ. 65 ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ
ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Առարկա – ՆԶՊ և ԱԿ

Մասնակից – Վարազ Մկրտչյան

Ղեկավար – փոխգնդապետ Ա. Իսահակյան

Թեմա – Զինղեկների մասնագիտական գիտելիքների
կատարելագործման հնարավորությունները հանրակրթական
ուսումնական հաստատություններում

Երևան 2022թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	3
Զինղեկների մասնագիտական գիտելիքների կատարելագործման հնարավորությունները հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում.....	4
ԵԶԱՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ	14
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ.....	15

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Նախ, եկեք պարզաբանենք թեմայի կարևորությունը, հիմնական հասկացությունների և սահմանումների իմաստը:

Մասնագիտություն (լատ. profiteor - «Ես հայտարարում եմ իմ բիզնեսը») - աշխատանքային գործունեության տեսակ, որը պահանջում է որոշակի պատրաստվածություն և հանդիսանում է մարդու ապրուստի հիմնական աղբյուրը:

Մասնագիտական որակներ - տարբեր ոլորտներում անհատի որոշակի գիտելիքների, հմտությունների, կարողությունների մի շարք և աշխատանքի մեջ իրենց կարողությունները որակապես և արդյունավետ իրացնելու ունակությունը:

Պրոֆեսիոնալիզմը հասկացվում է որպես մարդկանց սեփականություն՝ համակարգված, արդյունավետ և հուսալի կերպով իրականացնելու բարդ գործողություններ ամենատարբեր պայմաններում:

Մյուս սահմանումները նույնպես տեղին են՝ նշելով, որ պրոֆեսիոնալիզմը հետևյալն է՝

- մարդկանց հատուկ հատկություն՝ համակարգված, արդյունավետ և հուսալի կերպով իրականացնելու բարդ գործողություններ ամենատարբեր պայմաններում,
- բարձր հմտություն, մասնագիտության խորը տիրապետում, պարտականությունների բարձր որակ, մասնագիտական կատարում,
- ձեր հոգին դնելու տաղանդը այն ամենի մեջ, ինչ անում եք այստեղ և հիմա,
- մարդկային հմտության բարձր մակարդակ, որը թույլ է տալիս նրան հաջողության հասնել ընտրված բիզնեսում,
- իր մասնագիտության բոլոր նրբությունների և մանրամասների իմացություն և դրա նկատմամբ անսահման ակտիվ հետաքրքրություն:

Պրոֆեսիոնալիզմի ձեռքբերումը պահանջում է համապատասխան կարողություններ, ցանկություն և բնավորություն, անընդհատ սովորելու և սեփական հմտությունները բարելավելու պատրաստակամություն: Պրոֆեսիոնալիզմը հասկացությունը չի սահմանափակվում բարձր որակավորում ունեցող պաշտոնական գործունեության հատկանիշներով, այն նաև մարդու հատուկ աշխարհայացք է:

**Զինդեկների մասնագիտական գիտելիքների կատարելագործման
հնարավորությունները հանրակրթական ուսումնական
հաստատություններում**

Դիտարկվում է ուսուցիչների վերապատրաստումը Հայաստանում մասնագիտական զարգացման հիմնական բաղադրիչ: Պետության կողմից վերապատրաստման իրականացումներում պատասխանատու է կրթության նախարարության ենթակայության տակ գտնվող Կրթության ազգային ինստիտուտը, որն ունի մասնաճյուղեր ամբողջ Հայաստանի մարզերում:

Կրթության ազգային ինստիտուտը լայնածավալ դասընթացներ է իրականացրել նաև 2004-2008թթ. վերապատրաստողների և շուրջ 300 ուսուցիչների և զինդեկների համատեղ վերապատրաստում կրթության ոլորտում:

Վերապատրաստման ծրագրերը նույնպես երկրորդ վարկային ծրագրի բաղադրիչներից էին: Այս ծրագիրն արդեն իրականացվել է ավագ դպրոցի ուսուցիչների համար սերտիֆիկացման անհրաժեշտ վերապատրաստում:

Վերջին տարիներին բազմաթիվ ուսուցիչների վերապատրաստման ծրագրեր են իրականացվել: Այնուամենայնիվ, նրանք հիմնականում կենտրոնանում են չափորոշիչների, դասավանդման մեթոդների և գնահատման թեմաների վրա: Այժմ կարևորվում է ժամանակակից ուսուցչի ամենակարևոր հատկանիշներից մեկը դրանցից մեկը երեխաների մոտ սովորելու նկատմամբ հետաքրքրության զարգացումն է:

Ակնհայտ է՝ աշակերտների անտարբերությունը, պատասխանատվության պակասը, հետաքրքրության պակասը, որոնք հանգեցնում են անարդյունավետ հաղորդակցության, որն ազդում է կրթության որակի վրա: Հետազոտությունները ցույց են տալիս, որ դասարանում արդյունավետ հաղորդակցությունը, ինտերակտիվ կրթությունը, զինդեկների մասնագիտական գիտելիքների կատարելագործումը դրական ազդեցություն ունեցող մի քանի գործոններից են[1]:

Եթե ավելի վաղ՝ պետության նախաձեռնությամբ անցկացված բոլոր դասընթացներն անցկացվել են Կրթության ազգային ինստիտուտի կողմից, ապա այս ոլորտում փորձ ունեցող կազմակերպություններ՝ նոր կարգով հնարավորություն են ունեն դասընթացներ անցկացնել: Սակայն սա մի խնդիր է առաջացնում եթե այն

Ժամանակ կրթության ազգային ինստիտուտը ամեն ինչ կատարում էր պետության հաշվին: Ամեն ինչ նկատի ունենք ուսումնական կենտրոններ հասնելու տրանսպորտային ծախսերի և սննդի հետ կապված ծախսերի հոգալը: Այժմ այդ ամբողջը մնում է ուսուցչի ուսերին:

Մեծ խոչընդոտ է նաև այն, որ ուսուիչները չեն կարող ընտրել կենտոնները, որոնք իրենց տարածքին մոտ կլինեն: Այս դեպքում դպրոցներին ընտրության հնարավորություն չի տրվել:

Մա նաև ատեստավորման կարգի խախտում էր, քանի որ դպրոցները պետք է հնարավորություն ունենան ընտրել կազմակերպություն, որը վերապատրաստելու է ուսուցիչներին: Այդուհանդերձ, մի շարք կազմակերպությունների միջոցով վերապատրաստումներ անցկացնելը պարունակում է կոռուպցիոն ռիսկեր: Այն կազմակերպությունները, որոնք դպրոցների վրա ունեն ազդեցության լծակներ, կարողանում են ավելի շատ թվով ուսուցիչների ընդգրկել իրենց վերապատրաստման ծրագրում և ավելի շատ ֆինանսավորում ստանալ: Դպրոցները ոչ միշտ են ազատ վերապատրաստող կազմակերպություն ընտրելու հարցում:

Փորձագետները մտահոգություն են արտահայտում, որ ուսուցիչների ատեստավորումը կրելու է ձևական բնույթ և չի նպաստելու ուսուցիչների մակարդակի բարձրացմանը:

Նախ խոսենք զինդեկներին ներկայացված մասնագիտական պահանջներից:

Պաշտոնական պարտականություններ՝

1) պլանավորում և իրականացում է աշակերտների կրթությունն ու դաստիարակությունը հանրակրթական ոլորտում պետության չափորոշիչներին ու ծրագրերին և «Նախնական զինվորական պատրաստություն» (ՆՁՊ) առարկան, ստեղծում և ղեկավարում է ռազմական գործերն ուսումնասիրող շրջանակների աշխատանքը,

2) իրականացում է ուսումնական հաստատության ղեկավարության եւ ուսուցչական կազմի հետ միասին աշակերտների ռազմահայրենասիրական դաստիարակությունը, պլանավորում և իրականացում է կուրսանտների վերապատրաստում և կրթություն հանրակրթության առարկայի պետական և ՆՁՊ չափորոշիչների և ծրագրերի համաձայն համապատասխան,

3) իրականացնել ուսումնական զենքերի, փոքր տրամաչափի հրացանների, պարկուճների հաշվառում և պահպանում դրանց համար «Զենքի մասին» ՀՀ օրենքի և այլ կարգավորող իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան,

4) ֆիզկուլտուրայի ուսուցչի հետ կազմակերպում է համատարած և քաղաքացիական պաշտպանություն ստանդարտների ներկայացում,

5) խրախուսել աշակերտներին մասնակցել հրաձգությանը, ռազմական սպորտին և քաղաքացիական պաշտպանությանը քաղաքային, մարզային, հանրապետական մրցույթներ, մարզական օրեր և այլ միջոցառումներ,

6) ղեկավարում է հանձնարարված զորամասերը, այլ ձեռնարկությունները, կազմակերպությունները համագործակցություն՝ նախնական զինվորական պատրաստվածության ուսուցման որակը բարելավելու նպատակով:

7) աջակցում է զինկոմիսարիատին ռազմաուսումնական հաստատություններ երիտասարդների ընդունելության հարցում պատրաստել, օգնում է դպրոցների տնօրեններին նախապատրաստել նախագորակոչային տարիքի երիտասարդներին փաստաթղթերը եւ ապահովում նախագորակոչային հաշվառումը, նրանց գրանցումը զինկոմիսարիատում,

8) համագործակցել ուսումնական հաստատության այլ ուսուցիչների, հոգեբանի, սովորողների ծնողների հետ (իրենց օրինական ներկայացուցիչների հետ) կազմակերպել աշակերտների և ընտանիքների կրթության հարցերում:

9) համագործակցում է գործընկերների հետ փորձի փոխանակման և մասնագիտական գործունեության հարցում արդյունավետությունը բարելավելու համար,

10) մասնակցել մանկավարժական խորհրդի նիստերին,

11) սահմանված կարգով ստանում է զինվորական համազգեստ և կրում այն աշխատանքի ընթացքում:

Հանրակրթական հաստատության գիտելիքներին, հմտություններին և կարողություններին

Ընդհանուր պահանջներ՝

1) պետական ուսումնական հաստատության զինվորական ղեկավարի պաշտոն զբաղեցնող անձը պետք է իմանա հետեւյալը կարգավորող իրավական ակտերի

դրույթները, որոնք վերաբերում են կրթության ոլորտին և կարգավորում աշխատանքի նկարագրության մեջ նշված լիազորությունները,

ա. «Լուսավորության մասին», «Հանրակրթության մասին», «Զինապարտության մասին», «Զենքի մասին», «Մանկական իրավունքների մասին», «Կրթության պետական տեսչության մասին», «Կրթության հատուկ պայմաններ կարիքավորների կրթության մասին», Հայաստանի Հանրապետության օրենքներ, Վարչական քրեական իրավախախտումների օրենսգիրք, «Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրային կրթություն ուսումնական հաստատություն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության օրինակելի կանոնադրությունը,

բ. ՆԶՊ առարկայի ստանդարտի և ծրագրերի պահանջները՝ կապված նրա աշխատանքային պարտականությունների հետ նախարարության համապատասխան նորմատիվ ակտեր, այլ իրավական փաստաթղթերի մեջ մանկավարժական տեսության և մեթոդիկայի հիմունքներ, հոգեբանություն, առաջին բուժօգնություն,

ե) աշակերտների աշխատանքի, կյանքի և առողջության անվտանգության կանոնների ապահովում:

Որակավորման պահանջները՝

1) հանրակրթական ուսումնական հաստատության զինղեկի պաշտոնն զբաղեցնողը պետք է ունենա բարձրագույն (բակալավր, դիպլոմավորված մասնագետ, մագիստրոս) մասնագիտական կրթություն, սպայական կոչում[2]:

Իրականացնում է դպրոցների և ուսումնարանների աշակերտների վերապատրաստում կյանքի անվտանգության հիմունքների վերաբերյալ: Պլանավորում է կյանքի անվտանգության վերաբերյալ ուսումնական նյութ, ապահովում է ուսումնական ծրագրի իրականացումը, մասնակցում մեթոդական աշխատանքներին, օգտագործում ամենաարդյունավետ ձևերը, մեթոդները և ուսումնական միջոցները: Վերլուծում է աշակերտների առաջադիմությունը, ապահովում է համապատասխանությունը աշակերտական կարգապահությանը. Ձևավորում է աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի հմտությունները, խթանում է ճանաչողական գործունեությունը և սովորելու մոտիվացիան: Ձեռք է բերում գիտելիքների ուժեղ և խորը յուրացում, գիտելիքը գործնականում կիրառելու կարողություն: Անցկացնում է լրացուցիչ ընտրովի պարապմունքներ, ղեկավարում է

խմբակներ: Վերագինում և դասավորում է դասասենյակը: Նա սովորում և հաշվի է առնում սովորողների անհատական առանձնահատկությունները, մասնակցում է ծնողների հետ աշխատանքին:

Զինդեկը պետք է իմանա՝

- ընդհանուր տեսական առարկաների և իրավունքի հիմունքներ,
- հումանիտար, սոցիալ-տնտեսական գիտությունների հիմնական ուսմունքներ՝ մանկավարժական, գիտական, մեթոդական, կազմակերպչական և կառավարչական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ չափով.
- մանկավարժություն, հոգեբանություն, տարիքային ֆիզիոլոգիա, ներառյալ մարդու վարքի նեյրոֆիզիոլոգիական հիմունքները,
- զինվորական, ռազմական գիտելիքներ և հմտություններ, մտածողության ընդհանուր օրենքները,
- անհատի և թիմի հաղորդակցման և կառավարման ձևերն ու մեթոդները,
- մարդու վարքի հոգեբանությունը վտանգավոր, ծայրահեղ և արտակարգ իրավիճակներում:

Մասնագիտական կարևոր որակներ՝

- տեսողական-փոխաբերական մտածողություն;
- արտահայտիչ խոսք;
- արտիստիզմ;
- բարձր ներքին մշակույթ;
- կազմակերպչական հմտություններ;
- երեխաների հետ շփվելու ունակություն;
- հստակ բացատրելու ունակություն;
- համբերություն;
- համառություն;
- հուզական կայունություն:

Զինդեկի մասնագիտական գիտելիքների կատարելագործման համար առավել նպաստավոր են զինդեկների վերապատրաստումները, որոնց հիմնական նպատակն է նախնական զինվորական պատրաստություն առարկան դպրոցներում որակական և

գղափարական առավել բարձր հիմքերի վրա դնելն է և զինդեկներին լիզորությունները դպրոցներում և համայնքներում ընդլայնելը:

«Նախանական զինվորական պատրաստություն» առարկայի ուսուցիչներ և ռազմական ղեկավարների հիմնական և շտապ բժշկական գիտելիքները իրավիճակները և որակավորումները քաղաքացիական պաշտպանության ոլորտում բարձրացումն իրականացնում է լիազորված պետական մարմինը համագործակցությամբ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանություն, Հայաստանի Հանրապետություն արտակարգ իրավիճակներ և առողջապահություն նախարարությունների հետ[3]:

Վերապատրաստում անցած Ջինդեկը կարող է ստեստավորման միջոցով ստանալ որակավորման տարակարգ:

Համաձայն ՀՀ կառավարության որոշման ստեստացիա անցած և որակավորում ստացած զինդեկին ուսումնական հաստատությանը հատկացված միջոցների հաշվին տրվում է հավելավճար՝

- ա) չորրորդ աստիճանի որակավորման համար՝ մանկավարժական դրույքի 50 %
- բ) երրորդ աստիճանի որակավորման համար՝ մանկավարժական դրույքի 30%
- գ) երկրորդ աստիճանի որակավորման համար՝ մանկավարժական դրույքի 20%
- դ) առաջին աստիճանի որակավորման համար՝ մանկավարժական դրույքի 10 %

Ստեստավորում անցած զինդեկի հավելավճարը տրվում է ամեն ամիս աշխատավարձի հետ միասին: Ստեստավորում անցած հավելավճարը տրվում է միայն հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում աշխատող զինդեկներին:

Ջինդեկների վերապատրաստումը կատարվում է մի խանի ուղղություններով՝

- որակավորման բարձրացում SՏS գիտելիքների վերբերյալ,
- որակավորման բարձրացում բժշկական գիտելիքներ վերբերյալ,
- որակավորման բարձրացում քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարգերի գծով, ինչպես նաև ունենա գիտելիքներ ներառական կրթության և ԿԱՊԿՈւ երեխաների հետ աշխատանքների մեթոդաբանությանը:

Վերապատրաստումների առաջին փուլերը մեկնարկել են 2007թ. դեկտեմբերի 22-ից ՀՀ պաշտպանության նախարարությունում՝ ՀՀ պաշտպանության և կրթության, գիտության նախարարությունների համատեղ խորհրդակցություն՝ «Նախնական ծրագրի կրթական և ռազմահայրենասիրական կրթական գործունեության, ռազմական պատրաստություն մակարդակի բարձրացում և բարելավում» թեմայով: Հանդիպմանը ներկա էին ՀՀ պաշտպանության նախարար Միքայել Հարությունյանը, ՀՀ կրթության և գիտության նախարար Լևոն Մկրտչյանը, բարձրաստիճան սպաներ, զինկոմ, հանրակրթական համակարգում «Նախնական զինվորական պատրաստություն» առարկան դասավանդող զինղեկներ: Ողջունելով մասնակիցներին՝ ՀՀ պաշտպանության նախարարը նշեց, որ նման խորհրդակցություններ երկու նախարարությունների համատեղ ջանքերով կազմակերպվում են արդեն երկրորդ անգամ: «Մատաղ սերնդի ռազմահայրենասիրական դաստիարակության և նախնական զինվորական պատրաստության ներկա վիճակը մտահոգում է բոլորիս, և միայն համատեղ ջանքերով է հնարավոր դրանք բարձրացնել որակապես նոր մակարդակի»:

Ըստ Մ.Հարությունյանի «երիտասարդի մեջ պետք է ձևավորել քաջություն, ռազմատենչ ոգի, դժվարությունները հաղթահարելու կարողություն, արժանապատվություն: Սա մտահոգության և մտորումների տեղիք է տալիս, քանի որ այստեղ դեռ շատ անելիքներ կան: Հայկական բանակի մարտունակությունն օրեցօր աճում է, այն էլ ավելի կամրապնդվի, եթե զինվորների կազմավորման խնդիրների լուծումը չհանդիպի նախագորակոչային անպատրաստության: Հուսով եմ, որ այսօրվա հանդիպումը կլինի ոչ թե հերթական իրադարձություն, այլ լուրջ խթան՝ մեր երեխաների կրթությունն ու դաստիարակությունն ավելի արդյունավետ և նպատակային դարձնելու համար» հավելեց նախարարը: Համաձայն ՀՀ կառավարության որոշման, պաշտպանության նախարարի և զինված ուժերի գերագույն գլխավոր հրամանատարի հրամանների և հրահանգների, «Զինվորական հիմնական պատրաստության բարելավում և ռազմահայրենասիրական դաստիարակության մակարդակի բարձրացում» ծրագրով նախատեսված բոլոր աշխատանքները՝ հանրապետության տարածքում գործող հանրակրթական և արհեստագործական ուսումնարաններում 2007թ. Ինչպես իր զեկույցում նշել է ՀՀ

զինվորական կոմիսար գեներալ-մայոր Կամո Քոչունցը, Վազգեն Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտում անցկացվել են մեկօրյա սեմինարներ և վերապատրաստումներ՝ նախնական զինվորական պատրաստության առաջատար մասնագետների հետ՝ կրթության վարչությունների և մարզերի բաժիններից: Հայաստանի Հանրապետություն. Կատարվել է կրթահամալիրների ուսումնական զենքի, զինամթերքի, ռազմական գրականության վերահաշվարկ: Կ., ըստ Քոչունցի, հանրապետության զինկոմները ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության, Երկրապահ կամավորների և Արցախյան պատերազմի մասնակիցների հետ համատեղ կազմակերպել և անցկացրել են դասախոսություններ, բաց դասեր, հանդիպումներ. շրջանավարտներ՝ նվիրված Ազգային բանակի 15-ամյակին և Շուշիի ազատագրմանը: Զինվորական կոմիսարը նշեց, որ յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա սկզբում բոլոր զինվորականների հետ կազմակերպվել և անցկացվել են եռօրյա ուսումնամարզական հավաքներ և ամենամսյա ճեպագրույցներ[4]:

Կրթության ազգային ինստիտուտի հետ համատեղ անցկացվել են նաև սպայական պատրաստության 30-ժամյա դասընթաց և մասնագիտական վերապատրաստման դասընթացներ: Նախագորակոչային տարիքի դպրոցականների ֆիզիկական պատրաստվածության մակարդակը բարձրացնելու նպատակով կազմակերպվել և անցկացվել է երեք փուլով ռազմամարզական առաջնություն, որին մասնակցել են մարզերի 847 դպրոցների նախագորակոչային տարիքի 4225 պատանիներ: Կ.Քոչունցը նշեց, որ տարիների կատարած աշխատանքի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ համայնքների և մարզերի ուսումնական հաստատություններից, որտեղ երիտասարդների նախագորակոչային պատրաստությունը, ռազմահայրենասիրական դաստիարակությունը և ռազմաուսումնական հաստատություններ ընդունվելու մասնագիտական կողմնորոշումը լավ մակարդակի վրա են. . ֆոնդեր, ռազմաուսումնական հաստատություններ ավելին Ընդունվում են դիմորդ-թեկնածուներ. Տարեցտարի ռազմաուսումնական հաստատություններ են մտնում Մոնթե Մելքոնյանի, Քրիստափոր Իվանյանի, Տիգրան Մեծի և Փոքր Մհերի անվան ռազմաուսումնական հաստատությունները: 2007-2008 թվականների ծրագրով զինկոմիսարիատներին հանձնարարվել էր ընտրել և ռազմաուսումնական հաստատություններ ներկայացնել 850 թեկնածուների:

Մարզային զինկոմիսարիատների կողմից իրականացված լայնածավալ ընտրությունների արդյունքում ընտրվել է 971 դիմորդ, որից բուհ է ընդունվել 400 հոգի: Շիրակի, Լորվինի, Արաբկիրի, Նոր Նորքի և Արմավիրի մարզերի ամենաարդյունավետ զինկոմիսարիատները և այս մարզերի հանրակրթական դպրոցներն ու ուսումնական հաստատությունները, Տավուշի, Գավառի, Արարատի, Կոտայքի մարզերի զինկոմիսարիատներն ու հանրակրթական հաստատություններն ու ուսումնական հաստատությունները ցույց են տվել իրենց հնարավորություններից ցածր արդյունքներ: ՀՀ զինվորական կոմիսարը նշեց, որ 2007 թվականի հուլիսի 3-ից նոյեմբերի 20-ը կազմակերպվել և իրականացվել են զինղեկի որակավորման աշխատանքներ: Հանրապետության 1281 հանրակրթական և արհեստագործական ուսումնարաններ:

Ուսումնական հաստատություններից ատեստավորմանը մասնակցել է 1224 զինծառայող, որից 1050-ը համապատասխանել է պահանջվող պաշտոններին, 174 զինծառայող չի բավարարել պահանջներին, 43-ը հանրապետությունում հիվանդության կամ բացակայության պատճառով չեն մասնակցել ատեստավորմանը, 14 սպայական պաշտոններ են. թափուր. Կ.Քոչունցը նշեց, որ ատեստավորման արդյունքների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ որոշ դպրոցների տնօրեններ գտնվում են «Նախնական զինվորական պատրաստություն» առարկայի դասավանդման հսկողության տակ:

Այսպիսով անձնական փորձերի և հետազոտությունների հիման վրա տարածված կարծիք կա, որ բարձր որակավորում ունեցող զինղեկը կարևոր դեր է խաղում աշակերտների հաջողության մեջ հատկապես, այն աշակերտների որոնք գտնվում են թույլ վիճակում: Այդ իսկ պատճառով այժմ պահանջվում է ապացույցներ ուսուցիչների և զինղեկների որակավորման առկայության և դրա կատարելագործման հնարավորությունների օգտագործման համար:

Զինղեկների կրթության, կամ ավելի ստույգ վերապատրաստման ծրագրերի առաջատարները իրենց ծրագրերը կատարելագործում են, փոփոխում են դրանք ընթացիկին, ապագա որակի և չափորոշիչներին համապատասխանեցնելու համար:

Համեմատության համար, ռազմական պատրաստության ծրագրերը վաղուց են եղել, որոնք հիմնված էին հիմնարար արդյունքների վրա և մանրակրկիտ

ուսումնասիրվում էին մարտական պատրաստության իրենց կարողության կամ ռազմական մասնագետների անպատրաստ լինելը: Այսինքն եթե զինղեկը ունի որակավորման ցածր մակարդակ կամ անպատրաստ է ապա նրա դաստիարակած սերունդը նույնպես կլինի թույլ, անպատրաստ և որակապես ցածր վիճակում:

Հետևաբար ուսումնասիրելով զինղեկների վերապատրաստման ծրագրերը և զինղեկների գիտելիքների սահմանը կարող ենք հստակ ասել, որ զինղեկների շրջանում որակավորումը միշտ բարձր է եղել:

ԵԶԱՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ելնելով կատարված հետազոտություններից և ուսումնասիրություններից կարող ենք կատարել հետևյալ եզրակացությունները՝

- Դիտարկվում է ուսուցիչների վերապատրաստումը Հայաստանում մասնագիտական զարգացման հիմնական բաղադրիչ: Պետության կողմից իրականացվող պատասխանատու է կրթության նախարարության ենթակայության տակ գտնվող վերապատրաստման համար գործում է Կրթության ազգային ինստիտուտը, որն ունի մասնաճյուղեր ամբողջ Հայաստանում մարզերում:
- Զինդեկի մասնագիտական գիտելիքների կատարելագործման համար առավել նպաստավոր են զինդեկների վերապատրաստումները, որոնց հիմնական նպատակն է նախնական զինվորական պատրաստություն առարկան դպրոցներում որակական և գղափարական առավել բարձր հիմքերի վրա դնելն է և զինդեկների լիզորությունները դպրոցներում և համայնքներում ընդլայնելը:
- «Նախնական ռազմական պատրաստություն» առարկայի ուսուցիչներ և ռազմական ղեկավարների հիմնական և շտապ բժշկական գիտելիքները իրավիճակները և որակավորումները քաղաքացիական պաշտպանության ոլորտում բարձրացումն իրականացնում է լիազորված պետական մարմինը համագործակցությամբ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանություն, Հայաստանի Հանրապետություն արտակարգ իրավիճակներ և առողջապահություն նախարարությունների հետ:
- Այսպիսով անձնական փորձերի և հետազոտությունների հիման վրա տարածված կարծիք կա, որ բարձր որակավորում ունեցող զինդեկը կարևոր դեր է խաղում աշակերտների հաջողության մեջ հատկապես, այն աշակերտների որոնք գտնվում են թույլ վիճակում: Այդ իսկ պատճառով այժմ պահանջվում է ապացույցներ ուսուցիչների և զինդեկների որակավորման առկայության և դրա կատարելագործման հնարավորությունների օգտագործման համար:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Կառավարության որոշումներ, 2010թ. Հոկտեմբերի 14-ին <https://www.e-gov.am/gov-decrees/item/30312/>
2. «Նախնական զինվորական պատրաստությունե ծրագրի ուսուցման մակարդակը բարձրացնելու նպատակով տեղի ունեցավ ՀՀ պաշտպանության եւ ԿԳ նախարարությունների համատեղ խորհրդակցություն» , 22 Դեկտեմբեր 2007, Արմենպրես <https://armenpress.am/arm/news/437303.html>
3. Шарухин А.П. Военная педагогика: Учебник для военных вузов. — СПб: Питер, 2017.
4. Подоляк Я.В. Личность и коллектив: психология военного управления. — М.: Воениздат, 1989.